

## ΜΕΡΟΣ 3°

### ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Τελείωσε ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος κι άφησε ερείπια και νεκρούς. Άφησε και δυο πληγές, που είναι σημάδια μεγάλης ντροπής στο ανθρώπινο μέτωπο.

Μια μεγάλη ντροπή είναι τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, που έφτιαξαν οι Ναζί, για να εξοντώσουν τους Εβραίους, τους κομμουνιστές κι όσους θεωρούσαν κατώτερους ανθρώπους. Οι συνθήκες ήταν απάνθρωπες και οι κρατούμενοι οδηγούνταν συχνά σε θαλάμους αερίων ή εκτελούνταν, αν δεν δούλευαν αρκετά γρήγορα.

Κατά τα τέλη του πολέμου τα στρατόπεδα έγιναν τόποι τρομακτικών ιατρικών πειραμάτων. Σε διάφορα στρατόπεδα συγκέντρωσης γίνονταν πειράματα ευγονικής, κατάψυξης κρατουμένων για να προσδιοριστεί πώς επηρέαζε αυτό το φαινόμενο τους πιλότους σε περίπτωση κατάρριψής τους και παραμονής τους σε ψυχρό νερό καθώς και δοκιμές πειραματικών ουσιών και θανατηφόρων φαρμάκων σε κρατούμενους.

Άλλη ντροπή είναι η ατομική βόμβα, που έριξαν οι Αμερικανοί στη Χιροσίμα και το Ναγκασάκι. Ισοπέδωσαν τις δυο πόλεις και μαζί την έννοια άνθρωπος.

Ήταν το πρωί της 6ης Αυγούστου 1945, 08:15, όταν ένα αμερικανικό βομβαρδιστικό αεροπλάνο με το όνομα «Enola Gay» έριχνε στην Χιροσίμα της Ιαπωνίας, για πρώτη φορά στην Ιστορία, ατομική βόμβα ουρανίου. Άμεσα σκοτώθηκαν περίπου 70.000 άνθρωποι. Η «ακτίνα» καταστροφής της βόμβας ήταν περίπου 1,6 χιλιόμετρα από το επίκεντρο της έκρηξης καταστρέφοντας κυριολεκτικά την πόλη, όπου φούντωσαν πυρκαγιές.

Οι αρχές των ΗΠΑ εκτιμούν ότι περίπου 12 τετραγωνικά χλμ καταστράφηκαν ολοσχερώς. Στους επόμενους μήνες άλλοι περίπου 60.000 άνθρωποι απεβίωσαν από τραύματα ή από την έκθεση στη ραδιενέργεια. Στις 9 Αυγούστου 1945, στις 11:02 π.μ., στο Ναγκασάκι ρίχθηκε η δεύτερη πυρηνική βόμβα της Ιστορίας, βόμβα πλουτωνίου, που σκότωσε άμεσα περί τους 40.000 ανθρώπους. Σύμφωνα με στατιστικές, ο τελικός απολογισμός ήταν 73.884 νεκροί, 74.909 τραυματίες και 120.820 ασθενείς προσβληθέντες από τη ραδιενέργεια. Συνειδητοποιώντας αργότερα το μέγεθος της καταστροφής, ο συγκυβερνήτης του αμερικανικού βομβαρδιστικού Enola Gay, που έριξε τη βόμβα στη Χιροσίμα, έγραψε στο ημερολόγιό του: "Θεέ μου, τι κάναμε;"

**Το ποίημα του Ναζίμ Χικμέτ, Κιζ Ζοσυϋ (Το μικρό κορίτσι) είναι μια έκκληση για την ειρήνη από ένα επτάχρονο κοριτσάκι, δέκα χρόνια μετά το θάνατό του στη Χιροσίμα. Το ποίημα αυτό δεν είχε τυχαία τον τίτλο "Το μικρό κορίτσι". Η κωδική ονομασία της ατομικής βόμβας που έριξαν οι ΗΠΑ στη Χιροσίμα ήταν "Μικρό Αγόρι" ("little boy").**

Το μικρό κορίτσι -Ναζίμ Χικμέτ

«Εγώ είμαι, εγώ είμαι που χτυπάω την πόρτα σας.

Εδώ ή αλλού, χτυπάω όλες τις πόρτες

ω, μην τρομάζετε καθόλου που είμαι αθώρητη

κανένas μια μικρή νεκρή δεν μπορεί να δει.

Εδώ και δέκα χρόνια εδώ καθόμouνα

στη Χιροσίμα ο θάνατος με βρήκε

κι είμαι παιδί, τα εφτά δεν τα καλόκλεισα,

μα τα νεκρά παιδιά δε μεγαλώνουν.

Πήραν πρώτα φωτιά οι μακριές πλεξούδες μου

μου καήκανε τα χέρια και τα μάτια

όλη-όλη μια φουχτίτσα στάχτη απόμεινα

την πήρε ο άνεμος κι αυτή σ' ένα ουρανό συννεφιασμένο.

Ω, μη θαρρείτε πως ζητάω για μένα τίποτα,

κανείς εμένα δε μπορεί να με γλυκάνει

τι\* το παιδί που σαν κομμάτι εφημερίδα κήκε

δε μπορεί πια τις καραμέλες σας να φάει.

Εγώ είμαι που χτυπάω την πόρτα σας, ακούστε με,

φιλέψτε με μονάχα την υπογραφή σας

έτσι που τα παιδάκια πια να μη σκοτώνονται

και να μπορούν να τρώνε καραμέλες.»

(απόδοση ΓΙΑΝΝΗ ΡΙΤΣΟΥ)

Τα παιδιά είναι πάντα οι τραγικές φιγούρες. Γι' αυτά, δεν υπάρχουν νικητές και ηττημένοι. Παιδιά της κατοχής, παιδιά του Άουσβιτς, παιδιά της Χιροσίμα και του Ναγκασάκι, παιδιά ορφανά, παιδιά τρομοκρατημένα.

Υπάρχουν όμως και σήμερα παιδιά του πολέμου. Υπάρχουν και σήμερα υποστηρικτές μιας ανάλογης Νέας Τάξης Πραγμάτων, με διαφορετικούς πρωταγωνιστές. Είναι χρέος όλων μας να λέμε καθημερινά ένα μεγάλο ΟΧΙ στο ρατσισμό και το φασισμό, ένα μεγάλο ΟΧΙ στη Νέα Τάξη Πραγμάτων, και ένα μεγάλο ΟΧΙ στον ΠΑΡΑΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ και στην καταστροφή της κοινωνίας και της ανθρωπότητας. Για να βρουν κάποτε όλα τα παιδιά της γης ΕΝΑ ΤΟΠΟ ΧΩΡΙΣ ΠΟΛΕΜΟ. Ο κόσμος μας θα ήταν ένας ευτυχισμένος κόσμος, αν η συνεργασία εφαρμοζόταν περισσότερο από τον ανταγωνισμό, αν ό,τι ωραίο υπάρχει στη φύση δεν καταστρεφόταν, για να παραχωρήσει τη θέση του σε τρομερές μηχανές που δημιουργήθηκαν μόνο για να σκοτώνουν ανθρώπους και περιβάλλον.

Ο ΟΗΕ ανέκαθεν υπεστήριζε ότι για την αντιμετώπιση της φρίκης του πολέμου η πρόληψη είναι καλύτερη από την θεραπεία και ότι οι αιτίες, όχι μόνο τα συμπτώματα, πρέπει να αντιμετωπίζονται στην καρδιά του προβλήματος. Όμως, οι ευγενείς αυτές φιλοδοξίες δεν έχουν ακόμη βρει αποτελεσματική έκφραση στην πράξη. Ως αποτέλεσμα, η διεθνής κοινότητα σήμερα βρίσκεται αντιμέτωπη με ανθρωπιστικές προκλήσεις χωρίς προηγούμενο. Απέναντι, λοιπόν, σε επείγουσες ανθρωπιστικές ανάγκες και παρατεταμένες κρίσεις αναδύεται η απαίτηση να ζήσουν τα παιδιά σε περιβάλλοντα φιλικά. Γιατί δεν υπάρχει τίποτε πιο φρικτό από το να βλέπει ένα παιδί τη ζωή του ως φρικτή.

Η σημερινή γιορτή δεν ανήκει μόνο στους Έλληνες, αλλά σε όλους τους λαούς.

Οι ήρωες του '40 ήταν άνθρωποι καθημερινοί σαν κι εμάς που δεν ήθελαν τον πόλεμο.

«Ένας στρατιώτης μурμουρίζει στο Αλβανικό μέτωπο»:

**Τώρα ξέρουμε: «Ο ήλιος μας είναι ακριβά πληρωμένος» με ανθρώπινες ζωές και υψηλά ιδανικά. Τον χρωστάμε σ' αυτούς που τον πλήρωσαν.**